БУТУН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

16 ЙИЛ ЧИҚИШИ.
№ 42 (4033).
28 ФЕВРАЛЬ
ЖУМА
1969 ЙИЛ
Баҳоси 2 тийин.

ЛЕНИНЧА МЕҲНАТ ВАХТАСИДА

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ХОДИМЛАРИ

Эртага кўкламнинг дастлабки куни—1 Март. Аммо қиш чўзилиб, дала ишларини бошлаб юборишга имкон бермаяпти. Ариқ ва зовурлар ҳали тозаланмаган. Ҳайдалмаган ерлар бор. Экиш кампанияси кунларида ишлар тиғиз келиб қолади. Шунинг учун техника ва асбоб-ускуналарни кўклам экишига тезроқ тахт қилиб қўйайлик.

Бу йилги қиш айниқса сабзавотчиларнинг ишини мураккаблаштириб юборди. Эртаги экинлар кўчатини етарли миқдорда етиштириш учун барча тадбирларни кўрайлик, парниклардаги ишни пухта ташкил этайлик.

Чорва молларини қишловдан соғлом олиб чиқиш, уларни тўла сақлаб қолиш энг муҳим вазифалардандир. Узоқ яйловлардаги ва фермалардаги моллар, қўйлар ем-хашак билан тўла таъминлаб турилсин.

Барча хўжаликларда алмашлаб экишни жорий этайлик. Бу мўл ҳосил етиштиришда, қишлоқ хўжалик зараркунандалари ва касалликларига қарши курашда, вилтни йўқотишда энг муҳим омиллардандир.

Н. К. КРУПСКАЯГА ҲАЙКАЛ ЎРНАТИЛАДИ

Совет ҳукуматининг қарорига биноан, Коммунистик партия билан Совет давлатининг атоқли арбоби Н. К. Крупскаяга Москвада ҳайкал ўрнатилади. Совет ҳокимиятининг дастлабки йилларида маориф халқ комиссарлиги жойлашган Сретен хиёбонига 26 февраль куни пойтахт жамоатчилигининг намояндалари, Коммунистик партия ветеранлари, комсомоллар, пионерлар келишди. Бу ерда ҳайкалга пойдевор қўйилишига бағишланиб тантанали митинг ўтказилди.

Митингни КПСС Москва шаҳар комитетининг секретари А. П. Шапошникова очди.

СССР Маданият министри Е. А. Фурцева митингда нутқ сўзлаб, янги ҳайкал ажойиб революционер, В. И. Лениннинг дўсти ва сафдоши ва барча совет кишиларига азиз инсоннинг образини муносиб равишда гавдалантиради, деб ишонч билдирди.

СССР Маориф министри М. А. Прокофьев, РСФСРда хизмат кўрсатган ўқитувчи Е. А. Рукавишникова, Москва шаҳар комсомол комитетининг секретари И. Н. Конюхова Надежда Константиновнанинг кўп қиррали истеъдоди ҳақида, унинг халқ маорифини ривожлантиришдаги роли тўғрисида, болаларга меҳрибонлиги ҳақида гапирдилар.

(ТАСС мухбири).

Чорвоқ ГЭСи қурувчиларининг маданият саройида жойлашган сайлов участкаси агитпунктида маҳаллий Советларга бўладиган сайловларга тайёргарлик ишлари намунали олиб борилмоқда. Суратда: агитаторлардан бир группаси.

А. Абалян фотоси.

БЎРДОҚИЧИЛАР ЮТУҒИ

БУКА, (ТЕЛЕФОН ОРҚАЛИ ОЛИНДИ). «Партия XIX съезди» колхозининг аъзолари В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб кутиб олиш учун курашиб, ишлаб чиқаришда янгидан-янги ютуқларни қўлга киритяптилар.

Чорвадорлар қишловни яхши ўтказиб, моллар боқувини тўхтовсиз яхшилаяптилар. Шунинг учун ҳам маҳсулот топшириш планлари муддатидан илгари ортиғи билан бажариляпти. Бўрдоқичиларнинг самарали ишлашлари сабабли давлатга гўшт топшириш юзасидан берилган квартал плани муддатидан олдин ошириб бажарилди. 150 ўрнига 241 центнердан ортиқ гўшт топширилди.

Райондаги Ҳамза номли колхоз бўрдоқичилари ҳам квартал планини ортиғи билан бажариб, иккинчи квартал ҳисобига гўшт топширишга ҳаракат қиляптилар.

АПРЕЛЬ ОЙИ ҲИСОБИГА

Монтаж ва махсус қурилиш министрлигига қарашли, «Сантехоборудования» заводи инженер-техник ходимлари ва ишчи-хизматчилари беш йилликнинг тўртинчи йилини яхши кўрсаткичлар билан бошладилар.

Айниқса металл-конструкциялар ишлаб чиқарувчи цех коллективининг ютуқлари қувонарли бўлмоқда.

Ўртоқ Ғ. Валихўжаев бошқараётган бу цех коллективи январь ойи планини ошириб бажарди. Ўртоқ С. Костенёв бошлиқ бригада аъзолари эса цех бўйича энг яхши муваффақиятни қўлга киритишди.

Йирик панелларга ишлатиладиган трубалар тайёрловчи бу бригада азаматлари ўз маҳсулотларини Ўзбекистоннинг кўпгина уй-жой комбинатларига етказиб бермоқдалар. Улар йил охиригача 190 бино қурилишига етадиган йирик панеллар учун трубалар ишлаб чиқариш мажбуриятини олишган.

Доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб совғалар билан кутиб олиш учун меҳнат қилаётган Ҳамидов, Маминова ва Содиқова каби илғор ишчилар ҳозирги кунда апрель ойи ҳисобига маҳсулот топширмоқдалар.

Ё. АЗИМОВ.

ЎҒИТ ТАЙЁРЛАШ ҚИЗҒИН

Бўка районидаги «Партия XX съезди» колхози аъзолари ўтган йили 2200 ўрнига 2562 тонна «оқ олтин» топшириб, планни ортиғи билан адо этган эдилар.

Қишнинг совуқлигига қарамай, бу ерда ҳозир кўклам экишига тайёргарлик қизғин кетяпти. Деҳқонлар ерни тўйдириш ва ундан олинадиган ҳосилни кўпайтириш мақсадида колхозда ўғит ташиб чиқарадиган махсус бригада ташкил қилишди. Бригадага ўн тўртта трактор, прицеп, юк ортувчи, туширувчи агрегатлар бириктириб қўйилди.

Бригада аъзолари қисқа вақт ичида 2 минг тонна ўғит тайёрлашга муваффақ бўлдилар. Ўғитлар пешма-пеш далага чиқарилмоқда.

Ж. ОТАҚУЛОВ.

ЖАСОРАТГА ТЎЛА ҲАЁТ

В. И. Лениннинг энг яқин дўсти ва сафдоши, Коммунистик партия билан Совет давлатининг атоқли арбоби Надежда Константиновна Крупскаянинг порлоқ сиймоси совет кишилари хотирасида, бутун дунё меҳнаткашлари хотирасида абадий ўрнашиб қолган.

Оташин революционер туғилган куннинг 100 йиллигини москваликлар бутун мамлакат билан бирга нишонламоқдалар. Шу шонли санага бағишланиб 26 февралда пойтахт жамоатчилигининг йиғилиши бўлиб ўтди. Союзлар уйининг колонна залига партия, совет, комсомол ходимлари, партия ветеранлари, маориф ва маданият арбоблари, Совет Армияси ва Флотининг намояндалари келишди.

Саҳнанинг тўрида Н. К. Крупскаянинг гуллар билан ўралган катта портрети қўйилган ва зарҳал билан «1869 — 1969» рақамлари ёзилган.

Президиумда КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюроси аъзолигига кандидат, Москва шаҳар партия комитетининг биринчи секретари В. В. Гришин, министрлар ҳамда бошқа давлат ва жамоат арбоблари ўтиришибди.

Йиғилишни КПСС Москва шаҳар комитетининг секретари А. П. Шапошникова очди.

КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги марксизм-ленинизм институти директорининг ўринбосари А. А. Соловьев доклад қилди. У Н. К. Крупскаянинг катта ва шонли ҳаётини, улуғ Ленин билан чамбарчас боғланган ана шу зотнинг ҳаётини гапириб берди. Надежда Константиновна Владимир Ильичнинг рафиқаси ва содиқ дўсти, унинг энг яқин ёрдамчиси эди. Улар қийинчилик ва азоб-уқубатларни бирга тортишди, эмиграция машаққатлари, подполье хавф-хатари даврида доимо бирга бўлишди.

Октябрь революцияси ғалаба қозониши биланоқ Лениннинг маслаҳати билан Крупская Маориф халқ комиссарлигида ишлай бошлайди. У 20 йилдан ортиқ вақт, яъни умрининг охиригача Маориф халқ комиссарлиги коллегиясининг аъзоси бўлиб ишлади. Гражданлар уруши йилларида 1919 йил ёзида Надежда Константиновна «Қизил юлдуз» агитация пароходида Волга ва Кама дарёлари бўйлаб оқларнинг қўшинларидан озод қилинган районларга узоқ сафар қилди. У ҳарбий қисмларда, деҳқонларнинг кўп кишилик митингларида нутқ сўзлади. Унинг содда, илҳомбахш сўзлари тингловчиларнинг дилига дарҳол ўрнашиб қолар эди.

В. И. Ленин бетоб бўлиб қолган ташвишли ва оғир кунларда Надежда Константиновна деярлик доимо у билан бирга бўлиб, Владимир Ильичнинг сиҳат-саломатлиги тўғрисида кун сайин ғамхўрлик қилиб турди. Лениннинг вафотидан сўнг у жудоликнинг аччиқ аламига бардош бериб, ўзининг бутун кучи ва мардлигини жамлаб, 1924 йил 26 январда Советларнинг II Бутуниттифоқ съезди мажлисида катта нутқ сўзлай олди. Шу нутқида у Владимир Ильичнинг меҳнаткашларга зўр меҳр-муҳаббати ҳақида, унинг меҳнат аҳлини зулм ва эксплуатациядан озод қилиш учун ҳормай-толмай курашганлиги тўғрисида гапириб берди.

Надежда Константиновна Лениннинг порлоқ ҳаёти ва улкан фаолиятини тасвирловчи жуда бой материалларни партия билан халққа қолдирмоқ учун ўзининг зўр публицистик кучи ва талантини ишга солди, деб давом қилди докладчи. Крупская Ленин институтини ташкил этишга ва унинг ишига, Ленин асарларини тўплаш, ўрганиш ва нашр қилиш ишига жуда катта, чинакам бебаҳо ёрдам берди. Надежда Константиновна ўзи редактор сифатида Владимир Ильич асарларининг бир неча тўпламини нашрга тайёрлади.

Надежда Константиновна Москвадаги В. И. Ленин Марказий музейини барпо этишда ҳам жуда актив қатнашди. Надежда Константиновна Ленин тўғрисида ўзи ёзиш билангина кифояланмай, бошқа муаллифларнинг ишларига ҳам кўп эътибор берди, йўлбошчининг ўлмас сиймосини тўғри тасвирлашда ўз асарлари ва маслаҳатлари билан тарихчиларга, адибларга, рассомларга ёрдам берди.

Н. К. Крупская фаолиятида пропагандистлик ва оқартувчилик фаолияти катта ўрин олган. 1920 йилдан 1930 йилгача ўтган ўн йил ичида у сиёсий оқартув бош бошқармасига раҳбарлик қилди.

Надежда Константиновна партиянинг жўшқин пропагандисти эди. Партия тарихига, Ленинга, педагогика, халқ маорифи, сиёсий оқартув иши масалаларига бағишланган мақолалари, брошюралари, нутқлари ҳар бир ишчига, ҳар бир деҳқонга, жангчи ва студентга тушунарли эди. Надежда Константиновна Советлар мамлакатида ҳам, халқаро майдонда ҳам пролетар хотин-қизлар ҳаракатининг энг актив раҳбарларидан бири эди.

Надежда Константиновна ўзи ҳаётлик чоғида ўтказилган партиянинг ҳамма съездлари (I ва V съездларидан ташқари) ва кўпчилик конференциялари ишида қатнашди, коммунистик интернационалнинг жуда кўп конгресслари делегати бўлди, ҳамма етти чақириқ СССР Марказий Ижроия Комитетининг аъзоси бўлди. Партиянинг XIII ва XIV съездларида у Марказий контроль комиссиясининг, XV, XVI ва XVII съездларда эса, партия Марказий Комитетининг аъзоси бўлиб сайланди. Партиянинг кўпгина съездларида, конференцияларида, кенгашларда Крупская жўшқин нутқлар сўзлаб, партиянинг СССРда социализм ғалабасига қаратилган йўлини асослаб берди ва қаттиқ туриб ҳимоя қилди.

Ҳар қандай тўсиқларга қарамай, деди пировардида А. А. Соловьёв, Надежда Константиновна ўзининг бутун ҳаёти давомида марксизм-ленинизмнинг порлоқ идеаллари учун шараф билан муносиб равишда курашди.

Кекса марксист, ленинчи Коммунистик партиянинг биринчи аъзоларидан бири, Советлар мамлакатининг йирик жамоат, партия ва давлат арбоби — Надежда Константиновна Крупскаяни совет халқи ва дунёдаги барча прогрессив кишилар зўр ҳурмат ва эҳтиром билан эсга оладилар. Сўнгра СССР Педагогика фанлари академиясининг президенти, академик В. М. Хвостов, Совет хотин-қизлар Комитети раисининг ўринбосари К. С. Проскурникова, халқ маорифининг энг кекса арбобларидан бири Л. В. Дубровина нутқ сўзладилар. (ТАСС).

СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ҲУЗУРИДАГИ ЛЕНИН МУКОФОТЛАРИ ВА СССР ДАВЛАТ МУКОФОТЛАРИ КОМИТЕТИДАН

КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Советининг қарорига мувофиқ, навбатдаги Ленин мукофотларини бериш 1969 йилдан 1970 йилга кўчирилди ва В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги билан бир вақтда бериладиган бўлди. Фан ва техника, адабиёт, санъат ва архитектура соҳасидаги Ленин мукофотлари ва СССР давлат мукофотлари комитетлари шуни маълум қиладиларки, 1970 йилги Ленин мукофотлари учун тақдим этиладиган ишлар 1969 йил 16 октябргача қабул қилинади.

1968 йил 16 октябрга қадар эълон қилинган, қурилган ва жорий этилган ишлар қабул қилинади.

Номзодлар кўрсатишга алоқадор ҳамма масалалар юзасидан тегишли комитетларга мурожаат қилинсин.

ОЛИЙ МУКОФОТЛАР ТОПШИРИЛДИ

26 февралда Кремлда СССР Олий Совети Президиумининг мажлислар залида мукофотлар топширилди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги партия контроли Комитетининг Раиси А. Я. Пельшега Ленин ордени билан «Ўроқ ва Болға» олтин медали топширилди. Коммунистик партия билан Совет давлати олдидаги катта хизматлари учун ва туғилган кунига етмиш йўл тўлганлиги муносабати билан унга Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони берилган эди.

Коммунистик партия ва Совет давлати олдидаги катта хизматлари учун ҳамда туғилган кунига эллик йил тўлганлиги муносабати билан КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, ВЦСПС Раиси А. Н. Шелепин Ленин ордени олди.

Мукофотланганлар ўз меҳнатларига юксак баҳо берилганлиги учун КПСС Марказий Комитетига, СССР Олий Совети Президиумига ва Совет ҳукуматига қизғин миннатдорчилик билдирдилар ва ўзларининг бутун кучларини ватан равнақи йўлида сарфлашларини айтдилар.

Мукофотларни СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний топширди. У мукофотланганларга сиҳат — саломатлик, бахт-саодат фаолиятларида янгидан-янги муваффақиятлар тилади.

Мукофотларни топшириш вақтида Л. И. Брежнев, А. П. Кириленко, А. Н. Косигин, Д. С. Полянский, М. А. Суслов ўртоқлар ҳозир бўлдилар. Улар ҳам А. Я. Пельше ва А. Н. Шелепин ўртоқларни юксак мукофотлар билан муборакбод қилдилар, уларга узоқ умр, меҳнатда муваффақиятлар тиладилар.

(ТАСС).

ОБЛАСТИМИЗ саноат корхоналари коллективлари, қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари беш йиллик план топшириқларини муддатидан илгари бажариш, В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб совғалар билан кутиб олиш учун социалистик мусобақани тобора авж олдирмоқдалар. Суратларда (чапдан ўнгга): 1. Янгийўл пойафзал фабрикасининг илғор ишчиси ўртоқ Д. Мейлиева. У нормани 140 процентга етказиб бажаряпти. 2. Тошкентдаги В. И. Ленин номли якка буюртмалар фабрикасининг чевар тикувчилари С. Исҳоқова (чапдан), Н. Илёсова ва М. Сулаймоновалар ишда касбдошларига ўрнак бўлишяпти. 3. Тўйтепа металл конструкциялари заводининг илғор ишчиси А. Турдиев топшириқни бир ярим баравардан адо этмоқда. 4. Оққўрғон районидаги «Партия XXII съезди» колхозининг механизаторлари М. Ҳамроев (чапда) ва И. Холбоев ўртоқлар ўз агрегатларини сифатли ремонтдан чиқаришди.

А. Тўраев фотолари.

ЙИЛЛАР ҚИССАСИ

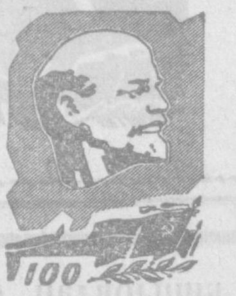

Қишлоқ марказидан чиққанимизда қор бўралаб ёғар, кўкда чарх уриб, айланиб-айланиб ерга қўнарди. Бу манзара капалакларнинг бир-бири билан ўйнашиб охири гул баргига келиб қўнишини эслатарди. Дарахтларнинг намхуш таналарига ёпишиб олган қор борган сари қалинлашар, нозик навдаларни эгилтириб, ерга таъзим қилдираётган эди. Қарши томон — шимолий-ғарбдан эсаётган шамол гоҳ пасаяр, гоҳ бирдан кучайиб, далалар юзини қоплаган қорни укпардек тўзғитарди-да, йўловчиларнинг юз-кўзларига келтириб урарди.

Кўп юрмасдан чапга бурилдик. Йўлнинг икки ёнидаги кенг далалар устида ҳамон қор ўйнарди. Шамол эса тинган, дала йўлида қатнов ҳам сийраклашган, кишига роҳат берувчи, ўйларини етакловчи бир сокинлик ҳукмрон эди. Раисни хаёллар ўз оғушига олган, шунинг учун қадам ташлашлари ҳам унчалик шаҳдам эмасди. Анчагина юрдик. Кейин яна чапга бурилдик. Энди йўл ёқасидаги манзара бутунлай ўзгарган, ўнг томонда қиш уйқусига кетган олмазор, қор билан қопланган шохлари ёйдек эгилган, бирам чиройлик-манзара кашф этганки, рассомнинг мўйқаламн бу манзарани чизишдан ожизлик қиладигандек. Сув чиқмас, доим янтоқ, чақир тиканак ўсиб ётадиган ерда эртаклардаги эрам боғини эслатувчи боғ, олмазор вужудга келган. Боққа тикилиб ўйга толаман, хаёлларим шу тепаликларда бекинмачоқ ўйнаб юрган болалик давримга етаклайдилар. У пайтларда бу атрофда дурустроқ иморат ҳам йўқ эди. Энди бўлса тартиб билан тушган, бир-биридан чиройлик иморатлар чор-атрофга файз киритган.

— Қалай, яхшими? — хаёлимни бўлди ҳамроҳим колхоз раиси Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати Ғуломмаҳмуд Абдуллаев.

— Жуда ажойиб боғ бўлибди, ҳеч ким бу ерларни илгари янтоқзор бўлган деб айта олмайди, — жавоб қилдим.

— Бу ерни қаердан биласиз? — сўраб қолди раис.

— Кексалардан эшитганим бор.

— Ҳа, ўтмишда шундоқ эди, осмон узоқ-ер қаттиқ эди, — деди Ғуломмаҳмуд ака. — Деҳқон бойга қарам эди. Бу ерларга сув чиқаришни ҳеч ким ҳам хаёлига келтирмаган. Омоч билан ер ҳайдашиб, арпа ёки буғдой экишарди. Ҳосил ҳам шунга яраша бўларди, ҳатто деҳқонлар баъзи йиллари сепган уруғларини ҳам ололмасдилар. Қош қорайиши билан атрофда бўрилар, чиябўрилар тўзғиб қолар, ув солиши билан ҳаммани қандайдир бир қўрқинч, ҳазинлик қамраб оларди.

Мана шу «Октябрь» участкасида Қаюм оқсоқол деган бир киши бўлган. Шу тепаликнинг остидан ўтган Унсум ариғининг хўжайини ҳам ўша киши эди. Кимга сув керак бўлса, Қаюм оқсоқолга ялиниб-ёлвориши, илтижо қилиши керак эди. Шунда ҳам оғир шартлар эвазига сув олган. У пайтларда бу ерларга сув чиқаришнинг ўзи ҳам бир машаққат эди. Унсум ариғига Захариқдан, Захариққа Чирчиқ дарёсидан сув чиқарилларди. У пайтларда ҳозиргига ўхшаган бетонли тўғонлар қаёқда эди. Дарахт шохлари, қамишлар тўпланиб, унинг орасига катта-катта ҳарсанглар қўйиб арқон билан боғланарди. Бу — «қора бўйра» деб аталарди. Ҳар бир қора бўйранинг оғирлиги бир-икки тоннага қадар бўларди. Деҳқонлар ана шу «қора бўйра»лардан бир нечтасини Чирчиққа бостириб сув чиқариш учун тўғон қилишарди. Бу тўғон мустаҳкам бўлмасди. Кўпинча сув «қора бўйра»ни суриб кетарди. Кейин Қаюм оқсоқол деҳқонлардан яна пул йиғиб «қора бўйра» бойлатишга киришарди. Солиқ бермаган киши сувсиз қолиб кетарди. Тўғон уриб кетган пайтларда бир-бир ярим ойлаб сув бўлмай қоларди.

— Ҳамон ёдимда бор, — деб ҳикоясини давом эттирди Ғуломмаҳмуд ака, — Абдуқодир тегирмончи деган ён қўшнимиз бўларди. Унинг катта бир ҳовузи бор эди. Ёз ойларида «қора бўйра»ни Чирчиқ дарёси оқизиб кетиб, бир-бир ярим ойча сувсиз қолганмиз. Шунда ҳовуздаги сув сасиб, қуртлаб кетган. Уни докадан ўтказиб, кейин қайнатиб ичганмиз.

Яхшиямки, меҳнаткаш халқни зулм-истибдоддан озод қилишни мақсад қилиб қўйган буюк сиймо — Владимир Ильич Ленин кураш майдонига чиқди. У революция бешигини тебратди. Ленин тузган партия меҳнаткаш оммани ёруғликка, озодликка олиб чиқди. Орзу-умидларнинг кенг қулоч ёйишига йўл очди. Октябрь инқилоби туфайли эркин нафас олган Юнусобод, Чалақозоқ деҳқонлари ҳам ерлик, сувлик бўлдилар. Улар коллективлаштириш бошланмасдан илгари — 1925-йилларда ширкатга бирлашиб ерни ишлашга киришдилар. Бу ташкилотга ҳукумат томонидан ёрдам бериларди. Деҳқонлар ўзларининг қурол-аслаҳаси билан ишларди. Ширкат колхоз тузишнинг бошланиши, куртаги эди. Ўша даврда «Қўшчи деҳқон» деган союз бор эди. Бу ташкилотда Охун ака деган киши ҳам ишларди. У киши колхоз тузишда катта роль ўйнади. Деҳқонлар орасида ташвиқот, тарғибот ишларини олиб борди. Шунинг натижасида 1930 йил 6 декабрь куни колхоз тузилди. Бу колхозга «Партизан» деб ном берилди. Колхозга 51 деҳқон ариза бериб, аъзо бўлган эди. Шундан 11 киши колхоз правлениесининг аъзоси бўлган. Еримиз 64 гектар тўқайзор эди.

Ишлар юришиб кетди. Тўқайни очиб, экишга тайёрлаш қизғин равишда олиб борилди. Владимир Ильич Лениннинг васиятлари — ишчи-деҳқон бирлигини мустаҳкамлаш йўлида ишчилар ташаббус кўрсатдилар. Энди оёққа туриб келаётган колхоз тузумини мустаҳкамлаш учун ёрдам қўлларини чўздилар. «Партизан» колхозини ғишт заводининг ишчилари оталикка олдилар. Дам олиш кунлари колхозга келишиб, ер ҳайдаш, экинларни чопиқ қилишда яқиндан ёрдам бериб туришди.

Лекин колхоз ишининг юришиб кетаётганини кўрган ерлик бойлар — Камолбой чиннифуруш, Салимбой оқсоқоллар тинч ётишмади. Қандай йўл билан бўлмасин, колхоз ишига путур етказишга, деҳқонларни йўлдан оздиришга ҳаракат қилдилар. Бироқ колхоз тузишда актив қатнашган деҳқонлар бўш келишмади. Уларнинг кирдикорларини очиб ташладилар. Камолбой чиннифуруш, Салимбой оқсоқолларни қишлоқдан бадарға қилишди. Шунда ҳам душманлар тинч ётмади. Колхоз тузумининг фаолларини йўқ қилиш пайига тушдилар. Мирсолиҳ Асқаров деган кишини коллективлаштиришнинг душманлари ҳалок қилишган. Курашларда туғилган колхоз йилдан-йилга мустаҳкамланиб борди, ерга-ер қўшилди, элга-эл қўшилди, кучли машиналар, тракторлар билан қуролланди. Энди, колхозларни йириклаштирмай туриб, техникадан унумли фойдаланиш мумкин бўлмай қолган эди. Дастлаб, колхоз тузилган йили 64 гектар ерда маҳсулот етиштирган деҳқонлар эндиликда унга нисбатан 20 баравар кўп ерда деҳқончилик қилишаяпти.

Ўтмишда омоч-бўйинтуруқ билан деҳқончилик қилган кишиларнинг фарзандлари ҳозир қудратли техника билан ер ҳайдаяпти, ҳосил етиштиришаяпти.

— Юқорида Мирсолиҳ Асқаров деган кишининг номини тилга олган эдим, — ҳикоясини давом эттирди Ғуломмаҳмуд ака. — Ҳозир у кишининг ўғли Обид Асқаров колхозда механик бўлиб ишлайди. «Октябрь» участкасининг бошлиғи. 14 та трактор бор бу участкада.

Деҳқон кудратли техникага, тепаликларга сув чиқариб берадиган кучли насосларга эга бўлгандан кейин нообод жойлар ҳам обод бўлабошлади. 1950—60 йилларда ҳам янтоқ ўсиб ётган бу тепаликларни текислаб, насос билан сув чиқариб боғ қилинди.

Кунбатор томонда Ильич номли колхоз билан бизнинг Карл Маркс номли колхозни чегаралаб турувчи Ҳасанбой ариғининг чап ёнбошида ҳам лалмикор ерлар бор эди. Илгари бу ерларга буғдой экиларди. Кейин бўш ётарди. Ана шу жойларга ҳам сув чиқарилиб, элюрт манфаатига хизмат қилдирилаяпти.

Ғуломмаҳмуд ака ҳикоя қилар, мен эса унинг гапларини тинглаб, обод ерлардан кўзимни узмай борардим. Ҳасанбой ариғи ярим доира ясаб ўтган, қуюқ дарахтлар билан қопланган ўнг қирғоғидаги болалар санаторийси ҳам ортда қолди. Шу атрофдаги тепаликлар ҳам деҳқон азму-қарорига бўйсунибди.

— Бу участкада қиладиган ишларимиз кўп, — деди раис. — Тошкентнинг кенгайиши муносабати билан анчагина еримиз шаҳар территориясига ўтиб кетди. Энди колхоз марказини шу «Отябрь» участкасига кўчиришга тўғри келади. Шу участкага уч километрлик янги йўл очилди, бу йўл битиш арафасида. Шу йўлнинг икки ён томонига колхозчилар учун 165 та янги уй солинади, ҳозир қурилиш бошланган, водопровод, ҳам олиб келинаяпти. Бошқа участкалардаги каби бу участкадаги уйлар ҳам ёппасига газлаштирилади. 536 ўринли мактаб қурилаяпти.

Қаранг, Ленин олиб келган эрк, Ленин васиятларининг амалга оширилиши йўлида биргина Калинин районидаги Карл Маркс номли колхоз «Октябрь» участкасининг ўзида қилинган ва қилинаётган эзгу ишларни.

Республикамизга, бутун Иттифоққа танилган Зайниддин Фахриддиновдан ўрнак олишиб, лимончиликни ривожлантиришга ҳам қарор қилишибди. Буни собиқ «Ҳаваскор» колхозининг идораси олдига келганимизда раиснинг ўзи айтиб қолди. Икки гектарлик лимонзор ҳам худди ана шу ерда вужудга келаркан. Бу иш келгуси йилдан бошланаркан.

— Режаларимиз қисқача ана шулардан иборат, — деди раис ҳикоясига якун ясагандек. — Буларнинг ҳаммаси амалга ошадиган ишлар. Негаки, доҳий Ленин ишчи-деҳқон бирлигини вужудга келтирган, у тузган партия бу дўстликни янада мустаҳкамлаган. Ишчилар деҳқонларни қудратли қишлоқ хўжалик машиналари, минерал ўғитлар ва бошқа доридорлар билан таъминлаб турибдилар. Деҳқонларимиз ҳам бунга жавобан яхши ишлаб, шаҳар аҳолисига, ишчи-хизматчиларга ўзлари етиштирган турли-туман ноз-неъматларни тортиқ этаяптилар.

Бултур шаҳарликларга 14 минг тонна деҳқончилик маҳсулотлари етказиб бердик.

Шу ерда яна бир нарсани айтишга тўғри келади: инқилобдан илгари бу атрофда саводхон кишини топиш қийин эди. Ҳозир колхозда юздан ортиқ инженер, врач, муаллимлар бор. Ҳаттоки, беш-олтита фан кандидати етишиб чиққан қишлоғимизнинг ўзидан.

Раиснинг ҳикояси — йиллар қиссаси, курашлар, ўсиш-улғайишлар, улкан одимлар билан тўла. Буни янада чуқурроқ билмоқчи бўлган киши Юнусободга келиб, бу ердаги қариялар билан бир самимий суҳбатда бўлсин.

Ғ. АСАТУЛЛАЕВ.

ТОШКЕНТ каноп фабрикасининг Галима Газизова раҳбарлигидаги коммунистик меҳнат бригадаси аъзолари тез ва соз ишламоқдалар. Суратда: бригада бошлиғи ўртоқ Г. Газизова каноп толасининг сифатини кўздан кечирмоқда.

МЕХАНИЗАТОРЛАРГА ҒАМХЎРЛИК

Бўка районидаги «Октябрь 40 йиллиги» колхозида механизаторларни ҳурмат қилишади. Партия ташкилоти ва колхоз правлениеси уларнинг унумли ишлаши ва маданий ҳордиқ чиқаришлари учун катта имкониятлар яратиб бермоқда. Механизаторлар турли дам олиш уйларида, санаторийларда соғлиқларини мустаҳкамламоқдалар.

Илғор механизаторлардан Элибой Очилов Жалолободда, Сарвар Ҳусаинов, Раҳмон Умировлар эса Чортоқда, Турсун Ёқубов Кавказда, Сайфи Аббосов Сочида, Мажид Мустафоев Қримда дам олмоқдалар. Қисқа вақт ичида 30 га яқин механизатор имтиёзли йўлланмалар олди.

М. АСАТОВА.

ЛЕКТОРЛАР МАКТАБИ

Тошкент область партия комитети ва «Билим» жамиятининг область бўлими томонидан ташкил этилган ўзбек тилида халқаро аҳволдан лекция ўқувчи лекторлар мактабининг яқинда дастлабки машғулоти бўлиб ўтди.

Унда Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Президиуми ҳузуридаги илмий ахборот бўлими бошлиғи, тарих фанлари кандидати Б. Маннонов «Совет Иттифоқи ташқи сиёсатининг асосий принциплари» ва Тошкент театр-рассомчилик институти доценти, санъатшунослик фанлари кандидати Л. Хўжаева «Нотиқлик санъати» деган темаларда лекция ўқидилар.

Шу куни тингловчиларга мактабининг ўқув-тематик плани ҳам тақдим этилди. Тингловчилар келажакда область ва шаҳар меҳнаткашлари ўртасида халқаро аҳволнинг етук проблемалари устида лекция ва суҳбатлар ўтказадилар.

В. ДРОБИШЕВ.

АБДУСАМАД ТУРСУНОВ Тошкентдаги подшипник заводининг донгдор токарларидан бири. Коммунистик меҳнат зарбдори номини олган бу илғор ишчи нормани доим бир ярим бараварга етказиб бажармоқда. Суратда: ўртоқ А. Турсунов иш устида.

А. Палехов фотолари.

ОБОД ҚИШЛОҚ

Калинин районидаги Куйбишев номли колхоз деҳқонлари сабзавот етиштиришни кўпайтириб, гектар бошига олинадиган ҳосилни муттасил оширмоқдалар. Айниқса, улар эртаги экинлар етиштиришга катта эътибор бериб, йилдан йилга кўпроқ даромад эгаси бўлишяпти. Бу хўжаликда чорвачилик ҳам сердаромад соҳага айланиб бормоқда.

Олинган даромаднинг каттагина қисми ободонлаштириш, турли жамоат бинолари қуришга сарфланаяпти. Ўтган йили колхозда қурилиш ишлари олиб бориш учун икки юз минг сўм ажратилди.

Колхозчилар фарзандларининг билим олиши учун ҳамма қулайликларга эга бўлган 536 ўринли мактаб биноси янги ўқув йилида фойдаланишга топширилади.

Шунингдек, қишки клуб, меҳмонхона, 500 тонна сабзавот сақлаш имконияти бўлган омбор қуриш ишлари давом этаяпти. Ўтган йили колхоз идорасигача бўлган йўл асфальтланди, иккита дала шийпони қурилиб фойдаланишга топширилди.

Беш йилликнинг учинчи йилида бошланган объектларни битказиб, фойдаланишга топшириш ва бошқа қурилишларни бошлаш учун беш йилликнинг тўртинчи йилида ҳам колхозда катта маблағ ажратилди.

А. МИРЗААҲМЕДОВ.

ТОШКЕНТ трикотаж фирмаси коллективи шу кунларда ленинча меҳнат вахтасида туриб ишламоқда. Суратда корхонанинг илғор тўқувчиси ўртоқ Х. Эргашевани кўриб турибсиз.

М. Нуриддинов фотоси.

ЧИРЧИҚ ЯНГИЛИКЛАРИ

ИШЧИЛАР УНИВЕРСИТЕТИ

Шаҳарда жамоатчилик асосида ишлаётган халқ университетлари сони яна биттага ошди. Ишлаб чиқариш инженерлари ва илғорлари учун мўлжалланган техника прогресси университетининг биринчи машғулоти бўлиб ўтди.

Чирчиқ электрохимия комбинатининг 200 га яқин ишчи ва хизматчилари даставвал Тошкент политехника институти Чирчиқ филиалининг лойиҳа-смета бўлими бошлиғи Л. Поджарскийнинг «Химия саноатини ташкил этиш ва бошқариш» деган мавзудаги лекциясини тинглашди.

Машғулотлар бир ойда икки мартадан бўлиб туради.

ҚАҲРАМОНЛАРГА ЁДГОРЛИК

Шаҳар комсомол комитети ташаббуси билан Улуғ Ватан урушида жонини фидо қилган азаматлар хотирасини абадийлаштириш ниятида бир неча ёдгорлик ўрнатишга қарор қилинди. Жамоатчилик йўли билан тўпланган маблағ ҳисобига Бўзсув канали билан Ленин кўчаси бурчагига ана шундай ёдгорлик ўрнатилади.

ЯНГИ ШИФОХОНАЛАР

Бинокорлик шаҳарчаси — Оққовоқ тобора ҳусн очмоқда. Бу ерда янги типовой бинолар қурилмоқда. Куни кеча икки қаватли шифохона фойдаланишга топширилди. Поликлиника ихтиёрига берилган бу бино шифокорлар учун ҳам, беморлар учун ҳам жуда қулай.

УЙЛАРДА ТЎЙ

Январь ва февраль ойи ичида чирчиқлик бинокорлар учта кўп қаватли турар-жойни қўлдан чиқардилар. Буларнинг иккитаси Троицкий посёлкасида, бири Чирчиқ Черёмушкасида қад кўтарди. Ҳиммати баланд бинокорлар маҳаллий Советларга сайлов бўладиган кунгача яна иккита кўп қаватли, май байрамигача эса 400 оилага янги уй қуриб бериш ниятида меҳнат қилмоқдалар.

Шунингдек яқин орада Троицкийдаги канал ёқасида «Роҳат» кафеси, Спорт кўчасида гастроном, шаҳар марказида эса аҳолига маиший хизмат кўрсатиш комбинати ишга тушади.

СПОРТ ИНШООТЛАРИ

Қаттиқ қотишмалар ва ўтга чидамли металлар комбинатида 20 минг ўринли стадион қурилаяпти. Жамоатчилик асосида қад кўтараётган бу спорт иншоотида иш қизғин. Шунингдек бу ерда умумий майдони 1000 квадрат метр бўлган спорт зали ҳам бўлади.

«Чирчиқсельмаш» заводида ҳам спорт зали қурилмоқда.

КУТУБХОНА

Височовольт кўчасида янги кутубхона ўқувчиларга хизмат қилабошлади. Бир неча минг китоб фондига эга бўлган бу қироатхона каттагина ўқиш залига ҳам эга.

Т. УРУНОВ,
В. ШУШЕВСКИЙ.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

„МУЗЕЙДАН ЧАККА ЎТДИ“

Газетамизнинг ўтган йил 18 декабрь сонида юқоридаги сарлавҳа билан мақола босилиб, унда «Главташкентстрой»нинг 159-қурилиш трестига қарашли 13-қурилиш бошқармаси раҳбарлари Алишер Навоий музейини капитал ремонт қилишда пудрат ишларини сифатсиз бажариб, оқибатда музейнинг баъзи жойларидан чакка ўта бошлаганлиги танқид қилинган эди.

Мақола 159-қурилиш тресги коллективи ўртасида муҳокама қилинди, деб редакцияга жавоб берди мазкур трест бошқарувчиси ўртоқ Набиев. Муҳокамада танқид асосан тўғри, деб топилди. Бу ишда айбдор бўлган шахсларга нисбатан маъмурий чора кўрилди. Жумладан, 13-қурилиш бошқармасининг прорабн Конарек вазифасидан бўшатилди. Участка бошлиғи Докудовскийга эса қаттиқ ҳайфсан эълон қилинди ва моддий рағбатлантиришдан маҳрум этилди.

Музейнинг чакка ўтган жойлари трест ҳисобидан қайтадан ремонт қилиб берилди.

ОНА-ВАТАН БЎЙЛАБ. Москвадаги Ленин комсомоли номли автомобиль заводи коллективи шу кунларда В. И. Ленин юбилейи шарафига социалистик мусобақани кенг авж олдириб, 1969 йил планини муддатидан илгари бажариш учун курашмоқда. Суратда: «Москвич» автомобилларини йиғиш пайти.

В. Хухлаев фотоси, ТАСС.

ПЕДАГОГИК ПРАКТИКА

Ф. Энгельс номли Тошкент Давлат чет тиллар педагогика институтининг немис тили ва француз тили факультетининг IV курс студентлари Чилонзор районидаги 114, 45-мактабларда ишлаб чиқариш практикаларини ўтказмоқдалар.

Бўлажак ўқитувчилар 5-10-синфларда дарс бериш билан бир қаторда тарбиявий ишларни ҳам олиб бормоқдалар. Улар мактабда навбатчилик қиладилар, деворий газета ва турли тўгараклар ишига кўмаклашмоқдалар.

Доҳий Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги муносабати билан фотокўргазма ташкил этишда ҳам бўлажак педагоглар бош қўшдилар.

Ф. ИСМОИЛОВ.

ОЛМАЛИҚ БАҲОДИРЛАРИ

Кексая бошлаган кишининг феъли маълум. Сал нарсага чумак уради. Аммо, Зуфар ака унақа кишилардан эмас. Шундай бўлса ҳам бугун ўзини тутолмади.

Ўғлидан сурункасига иккита хат олди. У ҳам бошқа гап тополмагандай нуқул химия заводидан сўз очади. Минг қилса ҳам ўғил-да. Дадасининг шундай совуқда очиқ ҳавода ишлаётганига юраги ачиниса керак. Бу хатидан ҳам сезилиб турибди.

Қор майдалаб тез ёққанидан юзга қумдек санчиларди. Олмалиқ шундоққина тоғ бағрида эмасми, изғирин жонни ачитади. Зуфар аканинг хаёли бригада аъзоларига учди. Ана, улар: қаҳрамонлар. Табиат билан олишишяпти, бу азаматлар.

Бригадир улар олдига оҳиста бориб, саломлашди-да, ҳар ёқда сочилиб ётган кераксиз майда ёғочларни тўплаб, ёқиб юборди. Гулхан қурувчилар юзини ялашга интилаётгандай тилини чўзарди. Юзлар бир дақиқада қизариб кетди. Кўпчилик қўлини тутарди.

Зуфар ака уларнинг кўпини эскидан танийди. Улар бу ерга бой тажриба билан келишган. Олмалиқдаги йирик завод ва фабрикалар қурилишида қатнашишган. Зуфар аканинг ўзи-чи? 1951 йили руҳ заводида, кейинроқ мис бойитиш фабрикаси, мис эритиш заводини бунёд этишда актив қатнашди. Бир йилдан ошдики, энди у химия заводи қурилишида.

Никоноров деган қурувчи жуда ҳазилкаш эди:

— Зуфар ака, нима бало, юзингизга гаримдори ёпиштириб олганмисиз? — деб бўйнини силаб қўйди.

Чиндан ҳам Зуфар аканинг бурни лоладай қизариб кетганди.

— Қулоққа эҳтиёт бўлинг, қулоққа, — деди ҳазилга унча уқуви йўқ бригадир.

Бу гапнинг тагида жон бор эди. Зуфар ака кеча иссиқлик ўтказувчи эстакаданинг сўнгги қисмларидан бирини Никоноровга топширган эди. Зийрак бригадир бетоннинг баъзи жойлари кўнгилдагидек чиқмаётганини унга шама қилувди.

— Кўнглингиз тўқ бўлсин. Бориб кўринг, биринчи сорт!

Бригадирнинг чеҳраси ёришиб кетди. Ҳа, аҳил, ажойиб, қувноқ коллективи бор. Бир ишни топширса, уддасидан чиқмай қўймайди.

Шу пайт ўрта бўйли, қорача, юмалоқ юзли киши даврага қўшилди. У — иккинчи қурилиш участкасининг прораби Сафар Мамасолиев эди. Сафар ака ҳозиргина идорадан, қурувчилар йиғилишидан келаётган экан.

— Умуман, бригададан, қолаверса, участкадан кўнгли тўқ, уларнинг, — деди прораб севиниб. — Тошкентдан мухбирлар ҳам келишган экан. Қилинган ишларни қисқача санаб ўтдим. Баҳорда тайёр маҳсулотлар омборига пойдевор қўя бошладик, — деди у бош бармоғини букиб, — кузда 450 тонна металл-конструкция қўйиш учун жой тайёрладик, — у иккинчи бармоғини букди, — учинчи этапда узун пролетлик ферманинг монтажи учун фронт яратиб бердик» дедим. Кимдир: «Мажбурият ҳам олганмисизлар?», деб қолди. «Ҳа, шу ойда тайёр маҳсулотлар омбори томини ёпишга қарор қилганмиз», дедим. Ишларимиз чакки эмас! Аммо, бўш келмайлик.

Зуфар ака жуда камгап одам. Ўн гапирсангиз, кулимсираб бир марта жавоб қайтаради. Феъли шунақа. Кўп гапни ёмон кўради. Иши кўнгилдагидай юрмагунча чеҳраси очилмайди. Аммо, бугун у одатдагидан кўра қувноқ эди. Қувонмай бўладими? Бутун республика кўз тикиб турган гигант корхонанинг масъулиятли участкаларидан бири уларга топширилган. Буни эртаиндин қўлдан чиқаришмоқчи.

У энг севган аъзолари Яша Никоноров, Николай Куц, Анатолий Кузнецов ва бошқаларга янги вазифалар тайинлади-да, бинокорлар штабига йўл олди.

Йўлда ширин хаёлларга чўмиб кетди. Ўғли Ринат ҳозир нима қилаётганикин? Эсида, дастлаб химия заводида ишлашини айтганда ўғли ҳам «Сиз билан бўламан» деб туриб олган эди. У кўп иккиланиб ўтирмади ҳам, чунки Ринат бошқармада анча кўзи пишиб қолган пайвандчилардан эди.

Эсида, Ринат иккови ҳувиллаб ётган текисликда мана шу йўлкаларни қилишган, корхона майдонини илк бетон плиталар билан ўрай бошлашган эди. Кейин бу ерга ўнлаб, юзлаб оташқалб бунёдкорлар кела бошлашди. Кечагина бўмбўш ётган ерда корхонанинг азамат цехлари қад кериб турибди. Қувончли дамларда ўғли ёнида йўқлигига бир хўрсиниб қўйди. Ринат ҳозир Днепропетровскда. Совет Армияси сафида. Кейинги хатида «Дада, корхона қурилиши тугамасдан қайтиб борсам, ёнингизда мададкор бўлсам армоним қолмас эди», деб ёзибди. Қизиқ, ҳозир қиш пайти бу ерда ишлаш қурувчиларга осон тушмаётганини у қаердан билсин? «Ёш-да, ёш. Юрагида ўти бор, ўзини қаерга қўйишни билмайди», деб Зуфар ака ерга қараб ўйланиб борарди.

Зуфар ака штабга доимо қувончли дамларда борган. Хаёлида ғурур, режалар... Эртаю-кеч қурилиш билан банд бўлганидан-ми, йигирма йилдан бери шу соҳада ишлаб келаётганидан-ми, куну-тун бунёдкорлик ҳақида ўйлайди. Ташқи қиёфасига қараган киши уни ўнлаб, юзлаб бунёдкорлардан ажрата олмайди. Аммо, оддийгина кишининг донги узоқларга тарқалган. Уни коммунистик меҳнат бригадаси сардори сифатида трестда ҳам ғоят ҳурмат қилишади.

Зуфар ака Гимаевнинг меҳнатдаги шуҳрати ҳам шу оддийлигида бўлса керак.

Ҳ. ИКРОМОВ.

ЧОРВАЧИЛИК РЕНТАБЕЛЛИ БЎЛДИ

«ЧИНОЗ» НАСЛЧИЛИК СОВХОЗ-ТЕХНИКУМИНИНГ ДИРЕКТОРИ ЎРТОҚ К. АЪЗАМОВ ҲИКОЯ ҚИЛАДИ

КПСС Марказий Комитетининг 1965 йил март ва 1968 йил октябрь Пленумлари қишлоқ хўжалигининг бошқа ҳамма тармоқлари қатори чорвачиликни ҳам кескин юксалтиришнинг аниқ ва равшан йўл-йўриқларини белгилаб берди. Совхозимиз чорвадорлари бу қарорларни бажариш соҳасида қатор тадбирларни амалга оширдилар.

Ишлаб чиқаришга кўпгина янгиликлар киритилди, фойдаланилмай ётган резервлар ишга солинди, мамлакатнинг энг илғор чорвадор хўжаликлари тўплаган бой тажрибалар совхозимиз чорвачилигига жорий этила бошланди. Биз маҳсулот етиштиришни кўпайтириш билан бир қаторда меҳнатга ҳақ тўлашни тағин ҳам яхшилаш масаласига катта эътибор билан қараяпмиз. Қўл меҳнатини турли хил машина ва механизмлар зиммасига юклаш борасида олиб бораётган ишимизни кенг кўламда давом эттиряпмиз.

Чорвадорларимиз бутун куч ва имкониятларини Марказий Комитет Пленуми тарихий қарорларини амалга оширишга сафарбар этаётганликлари учун ҳам кейинги йилларда кескин юксалишга эришяптилар.

Яқинда экономистларимиз март Пленумига қадар бўлган уч йиллик кўрсаткичлар билан Пленумдан кейин ўтган уч йиллик кўрсаткичларни чоғиштириб чиқишди. Икки ўртадаги фарқ кўзга яққол ташланиб қолибди. **Март Пленумига қадар бўлган уч йил мобайнида 140 минг центнердан зиёдроқ сут, 12 минг 360 центнердан зиёдроқ гўшт етиштирилган бўлса, Пленумдан кейинги уч йил мобайнида 146 минг 625 центнер сут, қарийб 14 минг 800 центнер гўшт етиштирилган.** Ана шу чоғиштириш даврида қорамолларнинг умумий сони 790 бошга кўпайтирилган. Илгари ҳар юз бош сигирдан ўртача 90 тадан бузоқ олинган бўлса, ўтган йилга келиб ўртача 97 тадан олинган. Маҳсулотнинг кўпайиши, таннархнинг арзонлашиши даромадимизни кескин оширяпти. **Ўтган йили белгиланган план бўйича совхозимиз 156 минг сўм соф фойда олиши керак эди. Аслида эса 383 минг сўм соф фойда олинди. Демак, мўлжалдагидан икки ярим баробар кўп фойда кўрибмиз.** Хўжалигимизнинг рентабеллик даражаси 30 процентга етди. Ана шу беш-олти рақамнинг ўзи чорвадорларимиз меҳнати самарасининг ёрқин рамзи бўла олади.

СОВХОЗ-ТЕХНИКУМ ветеринария группасининг 3-курсида машғулот пайти. Чапда — ўқитувчи-ветеринария врачи И. А. Манафаров.

ИХТИСОСЛАШГАН ЕМ-ХАШАК ЗВЕНОЛАРИ

ХАЛҚИМИЗНИНГ «Охурга нимани солсанг, хурмачадан шуни оласан» деган мақолида чуқур мазмун бор.

Ҳақиқатан ҳам шундай. Озуқа базаси — чорвачиликнинг асоси. Пойдевор қанча мустаҳкам бўлса, иморат шунча чидамли бўлади. Худди шунингдек, озуқа базаси қанчалик мустаҳкам бўлса, чорвачилик ҳам шунчалик ривожланган бўлади.

Совхозимиз чорвадорлари буни жуда яхши тушунишади. Шунинг учун ҳам улар биринчи навбатда ем-хашак базасини мустаҳкамлаш учун ҳамиша қайғуришади. Бу базанинг мустаҳкам бўлиши деҳқончилик маданиятини юксалтиришга, ем-хашак экинлари ҳосилдорлигини оширишга, дала ишларини юксак агротехника савиясида ташкил этишга ва комплекс механизациялаштиришга боғлиқ.

Биз шунга эришиш мақсадида далачиликда меҳнатни ташкил этишни тобора такомиллаштираяпмиз. Маълумки, ҳар қандай соҳа ҳам ихтисослаштирилса, юксалгандан-юксалиб кетаверади. Биз ем-хашак етиштирувчи бригада ва звеноларимизни ихтисослаштирдик. Далачиликда саккизта ишлаб чиқариш бригадаси бор. Шуларнинг тўрттаси беда етиштиришга, тўрттаси силос учун маккажўхори, лавлаги, арпа ва маккажўхори дони етиштиришга ихтисослаштирилган. Маккажўхори дони етиштирадиган учта ихтисослаштирилган звеномизни нарядсиз усулда ишлашга кўчирганмиз.

Хўш, биз барча чорва молларимизнинг эҳтиёжини тўла қоплаётган ем-хашакни қандай қилиб етиштираяпмиз? Озуқа етиштирувчи бригада ва звеноларимиз ихтиёрига 2476 гектар суғориладиган, 106 гектар лалмикор ер бериб қўйилган. Деҳқонларимиз ана шу ерни эъзозлашади, унинг ҳар бир қаричидан унумли фойдаланишга ҳаракат қилишади. **Совхозимизда саккиз далали алмашлаб экиш ситемаси ўн йилдан буён қатъий жорий қилиб келиняпти. Шу системага биноан ерларимизда тўрт йил беда, уч йил маккажўхори ва бир йил сабзавот етиштирамиз. Ҳар йили муайян миқдордаги эски бедапоялар бузилади, шунча миқдорда янги беда экилади. Маккажўхори майдонлари ҳам шу тартибда янгилаб турилади.** Биз дон учун маккажўхорининг «ВИР—338» гибрид навини экамиз. Ҳар йили давлатга маккажўхори донини элита ҳисобида пландаги 350 тонна ўрнига 450—460 тоннага етказиб топширамиз. Қолган 300 тонна атрофидаги дон чорва молларимиз учун емга қолдирилади.

Сигирларнинг маҳсулдорлигини сира пасайтирмаслик мақсадида ҳар йили то апрель ойигача ширали озуқалар беришни тўхтатмаймиз. Бунга эришиш учун лавлагининг икки хил навини экамиз. Хашаки лавлаги февраль, март ойларигача сақлангач, чирий бошлайди. Шуни назарда тутиб, лавлаги учун ажратилган майдонларимизнинг бир қисмига ярим қанд лавлаги экилади. Бу навли лавлагилар апрель ойигача ҳам чиримайди. Бундан ташқари, сигирларни серсут қилишда ўзига хос хусусиятлари бор.

Чорва молларимиз учув ҳар йили икки ярим минг тонна комбинациялаштирилган озуқалар сарфлаймиз. Илгарилари ана шу озуқаларнинг асосий қисмини давлатдан олардик. Ўтган йилдан бошлаб шу озуқаларни ҳам ўз хўжалигимизда етиштиришга астойдил киришдик. **Бунинг учун ерлардан бир йилда икки марта ҳосил олишни йўлга қўйдик. Ембоп экинлар учун суғориладиган майдонлар ажратдик. Масалан, арпани кузда экиб, июль ойининг бошларида ўриб олдик-да, унинг ўрнига силос учун маккажўхори экдик. Натижада бир ернинг ўзидан гектар бошига 45 центнердан ошириб озуқа бирлиги етиштирдик. Лекин бу ҳали бизни қониқтирмаяпти. Гектар бошига олинадиган озуқа бирлигини 65—70 центнерга етказиш имкониятимиз бор. Келажакда шу имкониятдан ҳам унумли фойдаланамиз.**

Бултур лавлагининг ҳар гектаридан 830 центнердан ҳосил кўтардик. Деҳқонларимиз гектар бошига 125 центнердан қуруқ беда, 390—410 центнердан кўк беда олдилар. Бир ернинг ўзидан ҳар йили икки марта ҳосил олишни йўлга қўйганлигимиз туфайли ўтган йилнинг ўзидаёқ дон етиштиришни икки баравар ошириб юбордик.

Ҳар бир бош сигирни бир йил давомида боқиш учун ўрта ҳисобда 5145 озуқа бирлиги сарфлаймиз. Гўшт учун бўрдоқига боқиладиган молларга ҳам жуда кўп миқдорда озуқа бирлиги сарфланади. Ана шуни ҳисобга олиб, бу йилги қишлов учун 18,5 минг тонна ем-хашак жамғардик.

Чорва молларини мўл-кўл ем-хашак билан таъминлаш ишида совхозимизнинг айниқса А. Оқбердиев, М. Каримов, Қ. Эсербоев, Ж. Жумабоев, Х. Кенжаев ўртоқлар бошчилик қилаётган бригада ва звенолари деҳқонларининг хизмати катта бўляпти. Улар ем-хашак экинларидан совхозимиз миқёсидагина эмас, балки республикамиз миқёсида ҳам рекорд ҳосил олишга муваффақ бўлмоқдалар.

● Ихтисослаштириш, хўжалик ҳисоби, комплекс механизациялаш, юксак меҳнат маданияти — рентабеллик гарови ● ЧОРВАЧИЛИКДАН ҚУРИЛГАН СОФ ФОЙДА — 383.000 СУМ. Бу — пландагидан икки ярим баравар кўп демакдир. ● Рентабеллик даражаси — 30 процент ● Ҳар гектар ердан — 45 центнер озуқа бирлиги ● Бўрдоқиларнинг бир кунлик семириши 850—900 грамм ● 1200 сигирнинг ҳар биридан ўртача 3800 литрдан ортиқ сут ●

● ИСТИҚБОЛДА: тўла механизациялашган фермалар, комплекс совхоз-техникум қурилиши ●

СОВХОЗ директори К. Аъзамов.

ПЕШҚАДАМ сутчилик бригадасининг бошлиғи Б. Абдулхонова.

ГЎШТ, СУТ МЎЛ ЕТИШТИРИЛМОҚДА

ҲАРҚАНДАЙ ютуқнинг калити — ҳалол меҳнат. Шу меҳнат туфайли совхозимизда гўшт, сут етиштириш йилдан-йилга кўпаймоқда.

Биз бўрдоқичилик ишларини йил — ўн икки ой узлуксиз давом эттирамиз. Илгарилари ҳар бир фермамизда бўрдоқичилик пунктлари бўларди. Унга ишчи кучи кўп талаб қилинарди. Озуқалар майда-майда участкаларга тақсимланганлиги учун баракаси кетарди. Шу ноқулайликларни ҳисобга олиб, совхоз бўйича ягона бўрдоқичилик бригадаси ташкил этдик. Мана, уч йилдирки, бу бригада гўшт етиштиришни тобора яхши йўлга қўймоқда.

Бўрдоқичилар типовой усулда қурилган ва механизация воситалари ўрнатилган бинода бир йўла 500 бош қорамолни семиртириб боқишади. Етилган молларнинг бир қисми гўштга топширилса, унинг ўрнига ёш моллар келтирилади. Шундай қилиб, иш конвейер усулида давом этаверади.

Гўштни кўпайтиришнинг муҳим шартларидан бири сигирлардан кўплаб соғлом бола олишдир. Совхозимиз кўп йиллардан буён ҳар юз бош сигирдан 97—98 тага етказиб бузоқ олиб келяпти. Чорвадорларимиз бузоқларни туғилган кунидан бошлаб яхши парвариш қилишга жиддий эътибор берадилар. Бузоқлар то бир ойлик бўлгунча уларнинг ҳар бирига бир кеча-кундузда олти литрдан сут ичирилади. Тўрт ойлик бўлгунча эса ҳар бир бузоққа 500 килограмм мойи олинган сут ва керакли миқдорда ем-хашак, кўк ўт берилади. Беш ойга тўлганидан кейин улар тирик вазнига қараб алоҳида группаларга ажратилади. Кейин махсус тузилган рацион бўйича боқила бошлайди. Бунда бир бузоқнинг ҳар кеча-кундузда 760 граммдан семиришига эришилади. Шу кўйи улар то бир ёшга тўлгунига қадар боқилади. Кейин бузоқчалар бўрдоқичилик бригадасига, ғунажинлар эса сигирлар сафини тўлдиришга ва бошқа колхоз-совхозларга сотишга жўнатилади.

Бўрдоқичилик бригадасига келтирилган бир ёшлик буқачаларнинг ўртача тирик вазни 290—300 килограмм бўлади. Бўрдоқичиларимиз уларни уч-уч ярим ой яхшилаб боқиб, 400-430 килограммга етказадилар. Шунда қорамолларнинг кунлик семириши 850—900 граммни ташкил этади. Бу ишда сергайрат чорводорларимиздан И. Раҳимова, К. Думлер, С. Чалов ўртоқларнинг хизмати катта бўляпти.

Хўжалигимизнинг 1200 бош соғин сигири бор. Ҳар бир сутчилик бригадасига юз бош сигир бирктиб берилган. Шу сигирларни бригададаги атиги саккиз киши боқади ва сутини соғиб олади. Молбоқарларимизнинг иши уч сменалаб ташкил этилган. Уларнинг ҳар бири саккиз соатлик смена мобайнида юз бош сигирнинг ем-хашагидан хабар олиб туради. Молхоналаримизнинг ичи механизациялаштирилган. Суғориш, сут соғиш, гўнгни ташиб чиқариш, озуқа келтириш, нишхўрдни олиб кетиш ишларини механизмлар бажаради.

Бу йилги қиш одатдагидан анча қаттиқ келди. Шундай бўлса ҳам бизнинг чорвадорларимиз сут соғиш миқдорини ёздаги миқдорга тенглаштиришга эришишмоқда. Нега деганингизда, қишловни пухта тайёргарлик ва мустаҳкам ем-хашак базаси билан кутиб олганмиз. Қиш мавсуми учун сигирларга алоҳида рацион тузилган. Ҳар бир чорвадор ана шу рационга қатъий амал қилган ҳолда иш олиб боради. Шу туфайли 1200 бош сигирнинг ҳар биридан кунига ўрта ҳисобда 11—12 литрдан серқаймоқ сут соғиб олиняпти.

Сутчиликда ўртоқ А. Макаримов бошлиқ ферма пешқадамлик қиляпти. Бу ферма коллективи ўтган йили ҳар бир сигирдан ўртача 3865 литрдан сут соғиб олди.

Ўртоқ И. Сайдаметовани совхозимизнинг рекордчиси десак, арзийди. Чунки у ўтган йили ҳар бир сигирдан пландаги 3732 литр ўрнига 4524 литрдан сут соғиб олди. Ўзига берилган йиллик топшириқни қарийб 19 минг литр ошириб бажарди. Ф. Галиулина, Ф. Гайфутдинова, З. Дилмуҳамедова, Р. Ниғматуллина сингари ўртоқлар ҳам кўплаб сут соғиб олишда ундан қолишмади.

Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Э. Дадонов илғор бригададан қолоқ сутчилик бригадасига ўтиб ишлаяпти. У бошлиқ бригада аъзолари ҳар бир бош сигирдан соғиб олинадиган сут миқдорини шу йилнинг ўзида бултургига нисбатан 300 литр ошириш учун курашишмоқда. П. Ратушняк, Ш. Шораҳимов ўртоқлар бошлиқ бригадаларнинг чорводорлари ҳам кўплаб сут соғиб олишда бошқаларга ўрнак бўлмоқдалар.

Ана шундай ишбилармон, меҳнатсевар чорвадорларимизнинг ғайрати туфайли беш йилликнинг учинчи йилини юксак кўрсаткичларга эришиш билан якунладик. Ҳаммаси бўлиб 56 минг центнер гўшт, 47 минг 142 центнердан сут етиштирдик. Сигирларимизнинг ҳар биридан бурноғи йилдаги 3573 литр ўрнига бултур 3802 литрдан сут соғиб олинди. Ҳар бир центнер гўшт ва сутнинг таннархи планда белгиланганига нисбатан икки сўм арзонлашди.

Коллективимиз беш йиллик план топшириқларини ҳам муваффақиятли адо этмоқда. Беш йиллик мобайнида 23 минг 170 центнер гўшт етиштиришимиз керак. Ўтган уч йил мобайнида 17 минг 755 центнер гўшт етиштирилди. Планни бажариш учун яна 5415 центнер керак. Бу йил шунча миқдордаги гўштни етиштирамиз ва бу соҳадаги беш йиллик планни тўрт йилда бажаришга эришамиз. Сут етиштириш юзасидан берилган беш йиллик планни келгуси йил октябрь байрамига қадар тўла адо этамиз. Ҳар бир сигирдан сут соғиб олиш бўйича беш йилликнинг охирига мўлжалланган маррага коллективимиз ўтган йилиёқ етиб олди.

Автокранцега силос ортиш пайти.

ЯНГИ РЕЖАЛАР, ЯНГИ ТАЛАБЛАР

ЮҚОРИДА айтиб ўтган гапларимиз, келтирган рақамларимиз шуни яққол кўрсатиб турибдики, совхоз чорвачилиги юксалишнинг катта йўлига тушиб олган. Лекин, бу ҳали бизни тўла қониқтира олмайди. Олдимизда яна ҳам муҳимроқ, яна ҳам шарафлироқ вазифалар турибди. Биз чорвачилик маданиятини энг юксак даражага кўтармоғимиз лозим. Бунинг учун комплекс механизациялашни тағин ҳам кенгроқ кўламда авж олдирамиз.

Ҳозирги мавжуд тўртта фермамиздан ташқари яқин келажакда яна иккита ферма биноси қад кўтаради. Бу бинолар техниканинг сўнгги ютуқлари билан қурилади. Уларда қўл меҳнатига деярлик эҳтиёж қолмайди. Ҳар бир ферма биноси 800 бош сигир сиғадиган бўлади. Ҳозир бу улкан қурилишнинг лойиҳаси тузиляпти. Келгуси йилдан қурилиш ишлари бошланади.

Совхозимиз қошидаги техникум ҳар йили юздан ортиқ зоотехник, веттехник, агротехник ва чорвачилик механизаторлари етиштириб чиқаряпти. Талабаларга малакали ўқитувчилар билан бир қаторда совхозимизнинг бош мутахассислари ҳам дарс бермоқдалар. Хўжалигимиз ҳар йиллик соф фойдасининг ярмини техникумни жиҳозлашга сарфлаяпти. Энди комплекс совхоз-техникум қурилади. Бунинг лойиҳаси битиб қолди. Шу йилдан бошлаб қурилишга киришилади. Бунинг учун беш миллион сўм ажратилди. Комплекс совхоз-техникум территориясида минг кишилик ўқув корпуси, минг кишилик ётоқхона, 150 га яқин квартира, стадион, магазин, ошхона, зооветеринария шифохонаси, ўқув устахоналари ва бошқа объектлар қад кўтаради.

Совхозимиз меҳнаткашларининг маданий турмушини тағин ҳам яхшилаш мақсадида бир қанча ишлар қилинмоқда. Ҳозир иккита замонавий клуб ишлаб турибди. Тўрттала фермамизда ҳар куни чорвадорларга кинофильм кўрсатилади. Тўртта болалар боғчаси, тўртта ҳаммом, касалхона, амбулатория, дорихона, музика мактаби сингари маданий-маиший муассасалар ишлаб турибди. Хонадонлар тўла водопроводлаштирилган. 200 га яқин хўжаликка совхоз замонавий уйлар қуриб берган. Аҳолининг ярмидан кўпроғи газ билан таъминланган. 1971 йилга бориб совхозимиз табиий газ билан тўла таъминланади.

Қурилишларни жадал давом эттиряпмиз. Совхоз ўз маблағига икки қаватли катта мактаб биноси қуриб беряпти. Лекин кези келганда шуни айтиш кераки, Янгийўл районига қарашли «ПМК—5» (бошлиғи ўртоқ Керал) қурилиш ишларини чўзиб юборяпти.

Маълумки, ферма биноларининг ичини гўнгдан тозалашга кўп ишчи кучи сарф бўлади. Шуни автоматлаштиришни Краснодар ўлкасидаги бир колхоздан ўрганиб келдик. Лойиҳаларини тузиб, ҳамма тайёргарликларини кўриб қўйганмиз.

ИЛҒОР бузоқбоқар М. Исмоилова.

СУТЧИЛИК бригадаси бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Э. Дадонов.

Лекин, «Узсельхозтехника» Янгийўл район бирлашмаси шу қурилиш учун зарур бўлган трубаларни бизга топиб бермаяпти. Ваҳоланки, бу қурилишнинг аҳамияти совхозимиз учун жуда катта. Нега деганда, бир мол боқувчининг ўзи ферма биноси ичидаги гўнгни 350 метр наридаги махсус гўнгхонага чиқариб ташлаши учун битта кнопкани босса, шунинг ўзи кифоя қилади. Ахир бунда озмунча ишчи кучи ва маблағ тежаладими?!

«Узсельхозтехника» район бирлашмаси бизнинг хўжалигимизни «КИР—1,5» косилкаси, «ПУ—0,5» погрузчиги, сут соғиш аппаратларининг эҳтиёт қисмлари билан тўла таъминламаяпти. Булар эса ишимизнинг ривожига тўсқинлик қиляпти.

УЛУҒ ДОҲИЙМИЗ Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг юз йиллигини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш мақсадида умумхалқ социалистик мусобақасига қўшилган, бутун куч ва имкониятларини ишга солиб, астойдил меҳнат қилаётган совхозимиз коллективи чорвачиликни бундан буён янада ривожлантиради, комплекс механизациялаш даражасини тағин ҳам оширади ва халқимизга янада кўпроқ гўшт, сут маҳсулотлари етказиб бериш учун курашади.

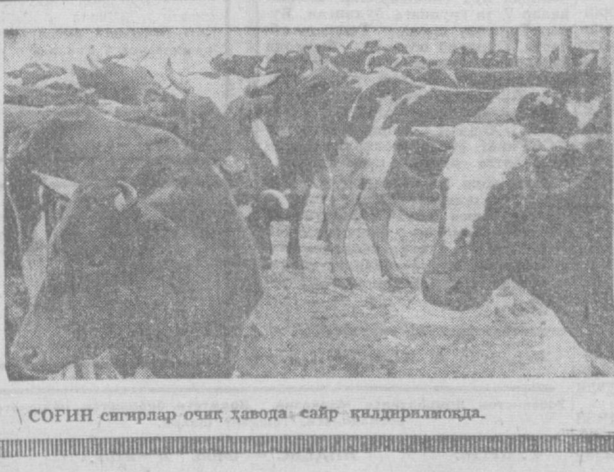

СОҒИН сигирлар очиқ ҳавода сайр қилдирилмоқда.

А. Абалян фотолари.

«ЧИНОЗ» СОВХОЗ-ТЕХНИКУМИ ЧОРВАДОРЛАРИНИНГ ИЛҒОР ИШ ТАЖРИБАСИДАН ЎРНАК ОЛИНГ!

ҚОР БЎРОНИ БИЛАН ОЛИШУВ

ЧОРВОҚДАН ХАТ

Осмон гумбази қор эларди. Тоғ шамоли уни тўзғитиб ўйнар, аччиқ совуқнинг муз нафаси юзларни тимдаларди. Қор пардаси шунчалик қалин эдики, икки метр наридаги нарсани пайқаб бўлмасди. Симёғочларда бўрон ҳуштак чалади. Ярмигача қорга ботган тоғ бағридаги дарахтларни шамол силкитиб ўйнар, тепаликларда фил сингари хартумини чўзиб экскаваторлар ҳайқирарди. Ҳар бири уйдек келадиган «Белаз»-машиналари улкан чўмичлар тагига тўғриланади. Йигирмабеш-қирқ тоннадан шағал ортиб олган «Белаз» паҳлавонлар ўкириб, даралардни наърадан ларзага келтириб сойлик томон ўрмалайдилар.

Қор бўронининг чийиллаши, гувиллашига ўхшайдиган нохуш овозини моторлар гувири босиб кетгандай бўлади. Оғир юкини писанд қилмай пастликка, дамба қилинаётган жойга шошилиб кетаётган қудратли машиналар кетидан бўрон қор уфириб қувийди, йўлларини тўсмоқчи бўлади. Кучи етмай нола чекиб яна аллақаёққа учиб кетади.

Шамол бироз тингандай бўлди. Қор элаши яна қуюқлашди. Унгурлар, даралар қорга тўлган. Ҳаммаёқ оппоқ либосда. Тоғ дарёлари — Чотқол, Кўксув, Писком, Ўгам дарёларининг тошлик қирғоқларини ҳам қор кўмиб кетган. Пастликда сув симобдек ўрмалаб оқади.

Бу томонларда ҳафталаб, ўнкунлаб қор ёғди. Адрлар бағридаги қишлоқлар, чорвачилик фермаларига бориш кун сайин қийинлаша бошлади. Район билан булар ўртасидаги алоқа мушкуллашди. Кечаси-ю кундуз тўхтовсиз эсиб турган шамол бульдозерлар, грейдерлар ёрдамида не машаққатлар билан очилган йўлларга яна қор уйиб ташлар, қатновни баттар қийинлаштирарди.

Узоқ қишлоқларга озиқ-овқат молларини мунтазам етказиб бериш масаласи кўндаланг турарди. Нанай, Боғистон, Бурчмулла, Сижжак, Қўшқўрғон қишлоқлари тоғлик ва тоғнинг худди ўзидаги жойлар бўлиб бу йилги қиш шароитида у ерларга бориш жуда ҳам қийинлашди. Нима қилиш керак?

Район партия, совет ташкилотлари олдида бу масалани ҳал қилиш вазифаси турарди. Табиий қийинчиликларга қарши курашувчи махсус комиссия тузилди. Штаб бошлиғи қилиб район партия комитетининг секретари Т. Шамсиев тайинланди. Комиссия аъзолари ўз олдиларига қўйилган қийин, аммо ғоят муҳим вазифани шараф билан бажаришга киришдилар. Авиаторлар, кучли техника ёрдамга чақирилди. Одамлар кечани кеча, кундузни кундуз демай курашдилар. Қор бўронлари, изғирин совуқлар писанд қилинмади. Транспорт боролмайдиган қишлоқларга вертолетлар тинмай учиб турди.

Биз ҳалигача кўрилмаган қаттиқ қиш кунларида жонбозлик кўрсатган, қайсар, ўжар тоғ қиши машаққатларини енгаётган, тоғларга тушган қалин қор туфайли тўпланиши мумкин бўлган сув тўлқинларини қайтариш йўлида матонат билан меҳнат қилаётган одамлар ҳақида ҳикоя қилмоқчимиз.

Чорвоқ Госстрой партия ташкилотининг секретари Анатолий Герасимович Бирилло кабинетида ўтирибмиз. Унинг ёзув столига Чорвоқ денгизи, атрофлардаги тоғларга тўпланган қор туфайли ҳосил бўладиган сув запаси ва уни тўсиш акс эттирилган карта ёзиб қўйилган. «ЧорвоқГЭСстрой» қурилиши директорининг ўринбосари, кекса ирригатор Авдей Авдеевич Звонцов ҳам шу ерда. У схемаларни бирма-бир тушинтиргач, сўзида давом этади:

— Мен Ўзбекистонда туғилиб ўсганман, Бўстонлиқ томонларини беш бармоқдек биламан десам хато бўлмайди. Чирчиқ дарёси йўлларида қанча ГЭС қурилган бўлса, шуларнинг ҳаммасида ё ишлаганман ёки ремонтида қатнашганман. Мана ҳозир етмишга кирган бўлсам, эсимни танибманки, электр станция қурилишларида хизмат қилиб келаман.

—Лекин бу йилгидек совуқ, кўп қор ёққан қишни кўрмаганман, дейди у. Узоқ қишлоқларда ўзбек, тожиклардан оғайниларим кўп. Саксон, тўқсонга кирган чоллар ҳам бу йил ёққан қорни кўриб ҳайратда қолмоқдалар. Кўксув дарёси манбаида қорнинг қалинлиги одам бўйидан ошиб кетди. Қор ҳатто тезоқар тоғ дарёси сувини ҳам баъзи кунлари тўсиб қўйди.

Авдей Авдеевич қиш ичи тўпланган, ҳозиргача эримаётган, яна устига қор ёғиб қатлами ошиб бораётганлиги туфайли эрувгарчилик бошланган пайтларда бўлажак Чорвоқ денгизида кутилгандан анча кўп миқдорда сув тўпланиши, дарёлар кўтарилиб кетиши хавфи борлиги тўғрисида ҳикоя қилади.

— Бизнинг ва бошқа мутахассисларнинг тахминига кўра, —дейди у, — апрель ойларига бориб эриган сув миқдори 2 минг кубометрдан ошиб кетиши эҳтимоли бор. Сўнгги техника билан қурилган, диаметри ўн бир метр келадиган тоннель бир минг тўрт юз кубометргача сувни ўтказа олади. Ортиб қолган олти юз кубометр сувни ва унга кун исиши билан тўхтовсиз қўшилиб турадиган сувни. аввало тўхтатиб туриш, ундан кейин аста-секинлик билан ўтказиб юбориш масаласи бизни ўйлантириб қўйди.

Район партия, совет ташкилотлари, ГЭС қурилиши маъмурияти фақат шу тўғрида нимаики қилиб бўлса ҳам табиат ҳужуми олдида ғафлатда қолмаслик тадбирларини кўрмоқда.

Авдей Авдеевич кексаларга хос мулойим оҳангда, шошмасдан сўзлар экан парторг кабинетидаги телефонлар бири қўйиб, бошқаси жиринглярди. Баъзан Анатолий Герасимович, баъзан Авдей Авдеевич трубкага чақириладилар. Улардан фалон участкага иккита «Белаз» юборилиши, тоғ тепасидаги экскаваторнинг аллақаери бузилиб қолибди, шунинг чораси кўрилиши сўраларди. Талаблар тез бажариларди· Гаплар қисқа.

— Хўп, тезда етиб боради...

— Хотиржам бўлинг, у ерга ўзим бирга бораман...

— Қалай, дамбанинг кўтарилиши яхши кетаяптими, раҳмат, ҳа, денглар йигитлар...

Яна суҳбат давом этади. Авдей Авдеевичдан сўнг Анатолий Герасимович телефонга келади:

— Тошқин сув келиш хавфи туғилаётган икки тоғ орасини март ойи охиригача тўсиб бўлишимиз керак, — дейди у, — сув чиқадиган ташлама каналда икки минг кубометр бетон ишлари бажарилиши кўзда тутилади. Бу вазифани муваффақиятли адо этишда коммунистлар олдинги сафда бўлиб, ғайрат кўрсатишяпти. Экскаваторчи, бульдозерчи ва «Белаз» сингари қудратли машиналарни бошқаришда, аччиқ тоғ совуғи, қорни тўзитиб учириб турган шамолга кўкракларини қалқон қилаётган азаматларимиз кўп.

Авдей Авдеевич, Анатолий Герасимович билан ташқарига, дамба қилинаётган жойга томон йўл оламиз. Партком биносидан ташқарига чиққанимизда кун оққан, боягн изғирин анча кучайган эди. Икки қаватли бинонинг кўча томондаги эшиги олдига шамол атрофдаги қорни учириб келавериб ёлғиз оёқ йўлни ҳам тўсиб қўйган. Қор кечиб катта йўлга чиқиб олдик.

Тепаликдан тўрт дарё — Чотқол, Кўксув, Ўгам, Псков дарёлари қўшилиб, ягона Чирчиқ дарёсига айланадиган жойни кузатдик. Пастликдан эшитилаётган шовуллаш аллақандай ёқимли бўлса ҳам, аммо юракларни орзиқтирарди. Ҳамроҳларимизнинг айтишига қараганда қиш ёғингарчилиги бу йилгидан анча кам бўлган йилларда ҳам ана шу тўрт дарё туташган жойларда сув сатҳи кўтарилиб кўприкларни олиб кетади. Пастқам қишлоқларга зарар келтирган. Бу йил эса...

Йўлда давом этамиз. Авдей Авдеевич гоҳ ўнг томонга, гоҳ сўл томонга ишора қилиб баланд тоғларни, ана шу тоғлар ва адрлардаги қалин қорни кўрсатади. Булар тез фурсатда, кўплаб эриб кетса сув тўлқинлари унча-мунча тўсиқларни ҳам олиб кетиши, дарёлар қирғоқдан чиқиб оқиши мумкинлигини, аммо жасоратли кишилар табиатнинг ана шу асов кучини тўхтатиб қолиш учун бугунги кунда жон фидо қилиб курашаётганликларини айтади. Ҳозирги кунда ҳам унча-мунча кўнгилсиз воқеалар бўлиб турганлиги ҳақида ачиниш билан гапиришади. Совуқнинг қаттиқ бўлиши натижасида тоғ тошлари чатнаб, ёрилиб тушаётир. Бу қурилишда анча қийинчилик туғдирмоқда. Лекин бу ерда ишлаётган кишиларнинг иродаси маҳкам ва кучли.

Машина баланд тепалик ёнидан ўнг томонга бурилади. Биз Псков дарёсидан ўтиб дамба қилинаётган томон бормоқдамиз.

С. МАҲКАМОВ,
Р. УМАРОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбирлари.

Суратларда: (юқоридан пастга): 1. «ЧарвакГЭСстрой» бошлиғининг ўринбосари А. А. Звонцов (чапда) ва партия ташкилотининг секретари А. Г. Бирилло ўртоқлар картани кўздан кечирмоқдалар. 2. «Белаз» машинасининг моҳир шофери С. Мельников. 3. Дамба қилинаётган жойнинг умумий кўриниши.

А. Абалян фотолари.

ЖАҲОН ЯНГИЛИКЛАРИ

ЖАНУБИЙ ВЬЕТНАМДАГИ ЖАНГЛАР

НЬЮ-ИОРК, 26 февраль. (ТАСС). Жанубий Вьетнамдаги Американинг энг катта Лонгбинь базасига қилинган ҳужум натижасида Америка-Сайгон қўшинлари ҳарбий хизматчиларидан 600 дан ортиқ киши сафдан чиқарилган.

ЮПИ агентлиги мухбирининг хабар беришича, Сайгондан 29 километр шарқи-шимолда жойлашган ана шу базада АҚШ армиясининг 40 мингдан ортиқ ҳарбий хизматчиси бор. Жанубий Вьетнам халқ озодлик куролли кучларининг бўлинмалари шу базани якшанба кунидан бери тўхтовсиз тўпга тутмоқда.

Сайгондан 24 километр шимолда жойлашган АҚШнинг Бьенхоа ҳарбий-ҳаво базаси атрофида бугун эрталаб катта жанглар бошланиб кетди.

ИҒВОГАРЛИК ДАВОМ ЭТМОҚДА

АММОН. Исроил ҳарбийлари қўшни араб мамлакатларига қарши иғвогарлик қилишни давом эттирмоқда.

Бу ерда Иордания армияси қўмондонлиги вакилининг айтишича, 26 февралда Исроилнинг қирувчи самолётлари Иорданиянинг осмон чегарасига бостириб кириб, мамлакатнинг шимолий қисмидаги Ирбид вилояти устидан айланиб учган. Зенит тўпларининг ўти билан Исроил самолётлари қувиб юборилган.

(ТАСС).

ИСРОИЛ МИНИСТРЛАР КАБИНЕТИНИНГ ҚАРОРИ

ЛОНДОН. 26 февраль. (ТАСС). Рейтер агентлигининг мухбири Қуддусдан хабар беради:

Исроил Министрлар Кабинети бугунги шошилинч мажлисида Игал Аллон вақтинча Бош министр вазифаларини бажариб туради, деган қарорга келди.

Эшкол ҳукуматида Игал Аллон Бош министр ўринбосари лавозимида ишлар эди.

КАМБОДЖА ЧЕГАРАЛАРИДА ИҒВОГАРЛИКЛАР

ПНОМПЕНЬ. (ТАСС). Америка—Сайгон ҳарбийлари Камбоджа чегараларида иғвогарлик ҳаракатларини давом эттирмоқда. 21 февралда Америка—Сайгон қуролли кучларининг катери Кампот вилоятида Камбоджа территориал сувларига бостириб кирди. Катер экипажи Камбоджанинг балиқ овчиларидан 4 кишини ушлаб олди. деб хабар беради Кхлир Пресс агентлиги.

ВЕНГРИЯ ХАЛҚ РЕСПУБЛИКАСИ ТАШҚИ ИШЛАР МИНИСТРЛИГИНИНГ НОРОЗИЛИГИ

БУДАПЕШТ, 26 февраль. (ТАСС). МТИ агентлиги хабар беради: Исроил самолётлари 24 февраль куни осмондан Сурияга ҳужум қилган вақтда Сириядаги Венгрия элчихонасининг Дамашқ — Байрут йўлида бораётган автомашинаси мажақланди.

Венгрия Ташқи ишлар министрлиги ана шу ҳужумга қарши Исроил ҳукуматига дипломатия каналлари орқали норозилик билдирди ва етказилган зарар учун товон тўлашни талаб қилди.

АҚШДА МЕТЕОРОЛОГИЯ ЙЎЛДОШИ УЧИРИЛДИ

НЬЮ-ЙОРК. Қўшма Штатлар «Дельта» ракетаси ёрдамида «Эсса-9» метеорология йўлдошини учирди. Йўлдошга Ер юзини қоплаган булутлар суратини олувчи аппаратлар ўрнатилган.

(ТАСС).

АҚШ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ҒАРБИЙ ЕВРОПА БЎЙЛАБ САФАРИ

ЛОНДОН, 26 февраль. (ТАСС). АҚШ президенти Р. Никсон Англияга қилган визитини тамомлаб, бугун самолётда Боннга учиб кетди.

АҚШ президенти Лондонда бўлган вақтида Англия Бош министри Г. Вильсон билан музокаралар олиб борди. Бу музокараларда турли халқаро проблемалар ва шу жумладан, Англия — Америка муносабатлари, НАТО блоки проблемалари, Шарқ билан Ғарб ўртасидаги муносабатлар муҳокама қилинди.

* * *

БОНН, 26 февраль. (ТАСС). АҚШ президенти Никсон бугун визит билан Ғарбий Германия пойтахтига келди.

Никсон Германия Федератив Республикасининг канцлери Кизингер билан музокаралар олиб боради. Матбуот хабарларига қараганда, музокаралар вақтида НАТОдаги аҳвол, Шарқ билан Ғарб ўртасидаги муносабатлар, Ғарбий Европа иттифоқидаги ҳозирги танглик ва ядро қуролини тарқатмаслик тўғрисидаги шартнома муҳокама қилинади.

СПОРТ

СОВЕТ ХОККЕЙЧИЛАРИ ҒАЛАБАСИ

Канадага сафар қилган СССР иккинчи терма командаси хоккейчилари океан нарёғидаги учрашувларини ғалаба билан бошладилар. Улар Канада миллий терма командаси билан бўлган биринчи матчда 4:1 ҳисобида ғалаба қозондилар.

ДОВЮРАК АЛЬПИНИСТЛАРГА МУКОФОТЛАР

СССР Министрлар Совети ҳузуридаги физкультура ва спорт комитети яқинда Коммунизм чўққисини забт этган тўрт совет альпинистига «Спортдаги жуда катта муваффақиятлари учун» эсдалик медалини берди. Маълумки, бундай фахрий мукофот билан саноқли спортчиларгина тақдирланган. Эсдалик медали ўтган йили ёзида 7495 метрлик юксак чўққига кўтарилган, хизмат кўрсатган спорт мастери Анатолий Овчинников, халқаро классли спорт мастерлари Эдуард Мисловский, Вячеслав Глухов ва Валентин Ивановларга берилди.

«УМИД» ВА «ЁШЛИК» КУБОГИ УЧУН

Яқин кунларда Ўзбекистоннинг ёш футболчилари ғоят қизиқарли мусобақаларини бошлаб юборадилар. Республика комсомоли Марказий Комитетининг соврини учун кураш бошланади.

«Ёшлик» соврини учун 1953 йил сентябрдан сўнг ва 1954—55 йилларда туғилган футболчилар мусобақалашадилар. «Умид» кубоги ўйинларига эса 1951 йил сентябрдан сўнг ва 1952—53 йилларда туғилган ёшлар киритилади.

Бу оммавий мусобақаларда «А» ва «Б» класс мастерлари командалари ҳузуридаги тайёрлов группалари, ихтисослаштирилган мактаблар, Маориф министрлигига қарайдиган болалар, ўсмирлар спорт мактаблари ҳамда кўнгилли спорт жамияти ва физкультура коллективларининг командалари иштирок этади. Жами юзга яқин коллектив кураш бошлайди. Фахрли мукофот учун бу коллективлар аввал группаларда куч синашадилар. Командалар 7 та группага бўлинган. Булар Тошкент шаҳри, Тошкент области, Сирдарё области, Фарғона области, Андижон — Наманган, Самарқанд, Бухоро группаларидир. Бу командалар икки даврада ўйнайдилар. Қашқадарё, Сурхондарё Хоразм, Қорақалпоғистон АССРнинг ёш футболчилари алоҳида битта группага киритилган.

Дастлабки мусобақалар 10 майгача ўтказилади. Ундан сўнг 1 июнгача ярим финал учрашувлари бўлади. Ғолиблар финалда куч синашадилар. Финал ўйинлари Бутуниттифоқ мусобақаларига қатнашувчи учта командани аниқлаб беради.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

17.55 — **Кўрсатишлар программаси.**

Рус тилида: 18.00 — **Болалар учун кинофильм.** 18.30 — **Телеянгиликлар.** 18.45 — **Музикали эшиттириш.** 19.55 — **Кўрсатишлар программаси.**

Ўзбек тилида: 20.00 — **Телеянгиликлар.** 20.15 — **«Ёшлик» студияси кўрсатади,** 21.15 — **Киноленинома.** 22.00 — **«Олтин водий» программаси.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

МОСКВА КЎРСАТАДИ

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

Олмаота ва Фрунзе телестудияларининг эшиттиришлари.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА — 28/II да **Оққуш кўли.**

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 28/II да **Бўрон қуши.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 28/II да **Навоий Астрободда,** 1/III да **Нурхон.**

КИНО

Ака-ука Карамазовлар (3-серия) САНЪАТ САРОЙИ, «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

Ёшлик — бебошлик — «ЎЗБЕКИСТОН», НАВОИЙ номли. «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Разведкачилар — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Спартак (1 ва 2-серия)—ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун).

Тошдаги достон (ўзбек тилида, 1 ва 2-серия) — НАВОИЙ номли (кундуз соат 2 ва 5 да).

Улар ёнма-ён яшайдилар — САНЪАТ САРОЙИ (эрталаб соат 11 ва кундуз 1 да).

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

1—2 мартда

М. ҚОРИЕҚУБОВ НОМИДАГИ УЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ ВА ЭСТРАДА АРТИСТЛАРИНИНГ КОНЦЕРТИ.

Концертда **Ўзбек ашула ва рақс ансамбли «ШОДЛИК»;** Ўзбекистон ССР, Туркманистон ССР ва Қорақалпоғистон АССР халқ артисти.

КОМИЛЖОН **ОТАНИЁЗОВ;**

Ўзбекистон ССР халқ артистлари **Қундуз МИРКАРИМОВА, Муҳаммаджон МИРЗАЕВ;** Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар **Қувондиқ ИСКАНДАРОВ, Вилоят ОҚИЛОВА;** солистлар **Сора ШУКУРОВА, Гулшод ОТОБОЕВА, Тўхта РИСМЕТОВА, Қизлархон ДЎСТМУҲАМЕДОВА** ва бошқалар қатнашади.

«Шодлик» ансамблининг бадиий раҳбари ва бош балетмейстери Ўзбекистон халқ артисти **Исаҳор ОҚИЛОВ;** музика раҳбари — Ўзбекистон ССР халқ артисти **Муҳаммаджон МИРЗАЕВ.**

Программани **Ғулом Тожиаълоев** олиб боради.

Концерт кеч соат 8 да бошланади.

Билетлар концерт зали кассасида кундуз соат 2 да, район кассаларида 12 дан сотилади.

ҲАММА ТАШКИЛОТ, МУАССАСА ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР АҲОЛИСИ ДИҚҚАТИГА!

Тошкент шаҳар телефон тармоғи бошқармаси маълум қиладики, фойдаланиш учун янги телефон станциялари тайёрланаётганлиги муносабати билан ва ҳамма тармоқларни 6 рақамли номерга ўтказилиши сабабли Киров район АТС номерлари 1 мартдан 28 (Б—8) индексидан 35 (В—5)га ўзгартирилади. (масалан: 28-11-11 номери 35-11-11 номерига).

Гражданлар телефон номерини теришда эҳтиёт бўлинг.

Шаҳар АТСига кейинчалик киритилган ўзгаришлар қўшимча эълон қилинади.

ТОШКЕНТ ШАҲАР АТС БОШҚАРМАСИ.

Тошкент область партия комитети ва область ижроия комитети «Қизил Ўзбекистон» колхозининг раиси ўртоқ А Эгамназаровга унинг онаси

Саломат ЕҚУББЕКОВАнинг

вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади

Орджоникидзе район партия комитети ва район ижроия комитети «Қизил Ўзбекистон» колхози раиси Анвар Эгамназаровга онаси

Саломат ЕҚУББЕКОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

Орджоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхози правлениеси, партия ташкилоти колхоз раиси А. Эгамназаровга онаси

Саломат ЕҚУББЕКОВАнинг

вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Р. 01174. ИНДЕКС — 6459. Б—2197.